

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114204763
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6114204763.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky Y. O. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. I. XX, W. W., zastúpená G. U. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. I. XX, W. W. proti odporcovi U. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Za M. XXX/XX, T. X., o zvýšenie výživného, na odvolanie odporcu zo dňa 12. 08. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C 64/2014-51 zo dňa 18. 07. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu platiť na výživu navrhovateľky výživné v sume 185,- € počnúc dňom 03. 03. 2014 vždy do 15 . dňa v mesiaci vopred. V prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý. Zaostalé výživné za obdobie od 03. 03. 2014 do 18. 07. 2014 v sume 500,- € bol zaviazaný odporca platiť v mesačných splátkach po 30,- € spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozhodnutia až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok. Bolo rozhodnuté, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutím súdu prvého stupňa došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/282/2008, ktorým bola naposledy stanovená vyživovacia povinnosť odporcu na navrhovateľku sumu 86,- € mesačne.

V dôvodoch rozhodnutia okresný súd uviedol: „Navrhovateľka sa svojím návrhom došlým tunajšiemu súdu dňa 03. 03. 2014 domáhala zvýšenia výživného od odporcu zo sumy 86,-- Eur na sumu 200,-- Eur dňom 01. 09. 2013.

Odporca žiadal návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne navrhovateľky, odporcu, spisom tunajšieho súdu 32P/282/2008, spisom OS Veľký Krtíš 6P/66/2010, uznesením OS Veľký Krtíš 2C/56/2014, potvrdením o štúdiu navrhovateľky, výpisom zo živnostenského registra odporcu, správou o zárobku matky navrhovateľky, správou Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Veľký Krtíš o príjme odporcu, jeho manželky, písomným vyjadrením odporcu, peňažným denníkom odporcu za rok 2013 a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľky rozsudkom tunajšieho súdu v konaní 32P/282/2008 dňa 13. 01. 2009 bolo určené naposledy výživné na jej osobu od odporcu sumou 86,-- Eur mesačne. Od tej doby uplynulo 5

rokov. V máji 2013 ukončila štúdium na Gymnáziu v W. W. a v súčasnej dobe je študentkou 1. ročníka C. prírodných vied J. v W. W.. Suma výživného už nepostačuje na krytie jej životných potrieb. Jej príjem predstavuje prídavky na dieťa vo výške 23,51 Eur. Všetky výdavky jej hradí v celom rozsahu jej matka, s ktorou býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome. Okrem nej má ešte vyživovaciu povinnosť k S. O., nar. XX. XX. XXXX, ktorý navštevuje základnú školu. Náklady na bývanie predstavujú 250,-- Eur. Jej mesačné výdavky na stravu 150,-- Eur, ostatné výdavky vrátane cestovného 25,-- Eur. Má náklady na zakúpenie školských potrieb a platby za internet. Má rôzne záľuby a koníčky, ktoré podporuje a hradí jej matka. Odporca jej nijakým spôsobom nepomáha, nenavštevuje ju, neposkytuje žiadne dary.

Jej zástupkyňa - matka uviedla, že navrhovateľka je zdravá. Okrem nej má vyživovaciu povinnosť k synovi, ktorý má 13 rokov. Jeho otec platí na neho výživné 132,-- Eur mesačne. Bývajú v 3-izbovom byte len ona a jej dve deti.

Odporca s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že je živnostník. Jeho manželka už nie je živnostníčka. Je sociálne odkázaná. Na základe schváleného súdneho zmiernu Okresným súdom vo Veľkom Krtíši mu bola stanovená povinnosť platiť na jej výživu 10,-- Eur mesačne. Predložil tiež rozhodnutie Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní 6P/66/2010 zo dňa 21. 09. 2010, ktorým bola jeho maloletá dcéra B. O., nar. XX. XX. XXXX, zverená do starostlivosti matky T. O. a jemu bola uložená povinnosť platiť na jej výživu mesačne 85,-- Eur. Staršia dcéra pochádzajúca z tohto manželstva je už plnoletá a býva s priateľom. Od posledne stanovenej vyživovacej povinnosti na navrhovateľku, hoci uplynula už doba 6 rokov, jeho príjmy sa zmenšili. Podniká v oblasti maliarskych prác a prevádzkuje aj predajňu farieb. Túto presťahoval z A.O. do T. X. z dôvodu, že tam mal vyšší nájom. V podstate ju používa ako sklad. Jeho manželka mala požičovňu náradia. Naposledy podala daňové priznanie iba za rok 2008, v ktorom mala príjmy 0 Sk a výdavky 21 801,-- Sk. V roku 2009 sa rozišli a on sa odsťahoval do prenájmu do D.. Po tom, čo sa odsťahoval, jeho manželka bývala v byte, ktorý patril do BSM. Následne prišla o byt v dražbe z dôvodu exekúcií, keďže za tento byt neplatila. Dcéra, ktorá bola zverená do jej osobnej starostlivosti, býva u neho niekedy 3 týždne v mesiaci.

Vo vzťahu ku svojmu podnikaniu odporca uviedol, že do konca minulého roka mal 1 zamestnanca a do mája minulého roka ďalšieho. Týmto dal výpoveď. Nájomné za predajňu platil 500,-- Eur mesačne. Zamestnancom okolo 100 až 120 Eur mesačne, keďže sa nejednalo o stálych zamestnancov. Za byt platí 145,-- Eur, za plyn 59,-- Eur a za elektriku 25,-- Eur. Za televízor s internetom 50,-- Eur mesačne.

Zo spisu 6P/66/2010 Okresného súdu Veľký Krtíš bolo zistené, že na pojednávaní dňa 21. 09. 2010 odporca uviedol, že jeho príjem je v priemere 1 000,-- Eur mesačne. Má náklady spojené s platením hypoték a úverov a s platením leasingu za osobné motorové vozidlo.

Odporca ďalej uviedol, že v súčasnej dobe už nespláca leasing a z titulu úverov platí asi 200,-- Eur mesačne.

Zo správy od zamestnávateľa matky navrhovateľky bolo zistené, že táto dosahuje netto príjem 1 205,57 Eur. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica bolo zistené, že príjem odporcu za rok 2013 predstavoval sumu 51 426,36 Eur, výdavky 60 651,43 Eur.

V roku 2012 príjem 72 617,-- Eur, výdavky 72 384,-- Eur, v roku 2011 príjem 82 530,-- Eur, výdavky 77 603,-- Eur.

Predmetom konania bolo zvýšenie výživného na navrhovateľku ako plnoleté dieťa od odporcu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže dôjsť ku zmene rozhodnutia o výživnom stanovenom súdom, ak dôjde ku zmene pomerov. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena možná len na návrh.

Návrh došiel tunajšiemu súdu dňa 03. 03. 2014 a z týchto dôvodov, keďže navrhovateľka je plnoletá osoba, mohol súd rozhodovať o jej návrhu na zmenu stanoveného výživného len k tomuto dátumu.

Ďalej súd skúmal, či tu došlo k takej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zvýšenie vyživovacej povinnosti na strane navrhovateľky.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliada aj na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3).

Je zrejmé, že od posledne určeného výživného došlo k takej zmene vývoja životných nákladov, ktoré odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti na navrhovateľku. Naposledy bolo výživné určené v čase, keď mala 16 rokov, bola študentkou strednej školy.

V súčasnej dobe vzhľadom k tomu, že sa denným štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie na vysokej škole, došlo aj k zvýšeniu jej životných nákladov.

Súd ďalej skúmal, aké sú zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov, ktorí majú voči nej vyživovaciu povinnosť.

Matka navrhovateľky, okrem toho, že sa osobnou starostlivosťou podieľa na výžive navrhovateľky, vzhľadom k jej príjmu je tiež povinná prispievať aj finančnou čiastkou na výživu navrhovateľky. Pri poslednom konaní o určení výživného mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi, ktorá stále trvá.

Vo vzťahu k odporcovi došlo ku zmene pomerov od posledného určenia výživného, keď mu ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére pochádzajúcej z manželstva. Pribudla mu vyživovacia povinnosť k manželke, ktorá bola stanovená rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš v sume 10,-- Eur mesačne.

Pokiaľ odporca tvrdil, že došlo k zníženiu jeho príjmu zo živnosti v porovnaní s obdobím v roku 2008 (kedy dosahoval podľa daňového úradu príjem 188 407,-- Sk a jeho výdavky predstavovali 100 043,-- Sk), súd k tomuto uvádza:

Príjem 188 407,-- Sk predstavuje v prepočte sumu 6 253,-- Eur, t. j. menej, než dosahoval v roku 2013. Jedná sa o príjem ročný, pričom sám odporca v konaní 6P/66/2010 ako aj v konaní 32P/282/2008 uviedol, že jeho priemerný mesačný príjem je 1 000,-- Eur. Je teda zjavné, že jeho skutočný príjem je vyšší, než deklarovaný pre účely daňového priznania.

Navyše odporca uviedol, že okrem výkonu živnosti - maliarske a natieračské práce prevádzkuje aj predajňu farieb. Za nájom platí 500,-- Eur mesačne. Pokiaľ by teda jeho činnosť bola taká stratová, ako tvrdí, mohol túto predajňu zrušiť, prípadne úplne zrušiť živnosť a nahlásiť sa na úrad práce, čo neurobil. Sám netvrdil, že by mu nejaké objektívne dôvody bránili sa zamestnať, prípadne zarábať aj v inej lokalite, než v mieste bydliska, pokiaľ tvrdí, že jeho príjmy sú výrazne nižšie.

Súd ďalej poukazuje na tú skutočnosť, že v súčasnej dobe už neplatí splátky z titulu leasingu na auto a pokiaľ platí mesačne splátky 200,-- Eur z titulu úverov, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov v zmysle citovaného ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine.

Z uvedených dôvodov súd považoval za primeranú sumu zvýšeného výživného sumu 185,-- Eur a v prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietol.

Takto stanovená suma výživného neohrozuje ani jeho vyživovaciu povinnosť voči ďalším osobám, ako aj voči samotnej osobe odporcu.

O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ani jeden z nich túto náhradu nepožadoval.

Proti rozsudku odvolanie podal odporca. Navrhol návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného zamietnuť ako nedôvodný.

Odporca uviedol, že odvolanie opiera o ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v znení neskorších predpisov tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h/ OSP v znení neskorších predpisov, t.j., že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Taktiež dôvod odvolania upiera aj o ust. § 205 ods. 2 písm. c/ OSP v znení neskorších predpisov tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností ako aj ust. § 205 ods. 2 písm. d/ v znení neskorších predpisov tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne dôvod svojho odvolania opiera aj o ust. § 205 ods. 2 ods. 2 písm. e/ OSP v znení neskorších predpisov tým, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré neboli uplatnené.

Za podstatnú považuje skutočnosť, že súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal iba na zmenu pomerov na strane navrhovateľky, ale neprihliadal na zmenu pomerov, ktorá od poslednej úpravy výživného nastala aj v jeho prípade. Výsledkom tohto bolo nesprávne a v konečno zmysle aj neobvyklé zistenie skutkového stavu.

Skutkový stav vo veci jeho príjmu posúdil súd neobjektívne a neúplne, pretože nebral do úvahy to, že v roku 2013 mal výdavky na podnikanie v sume 60 651,43 €, z čoho vyplýva, že za zdaňovacie obdobie roku 2013 dosiahol stratu v sume 9 255,07 €. Situácia v jeho podnikaní sa zhoršila, čo vyplýva aj z daňového priznania. V roku 2011 z podnikateľskej činnosti dosiahol ročný príjem 82 530,- €, pričom výdavky dosahovali sumu 77 603,- €. Dosiahol zisk vo výške 4 927,- €. V roku 2012 výška jeho podnikateľských príjmov dosahovala 72 617,- € a výdavky predstavovali sumu 72 384,- €. Za rok 2012 dosiahol zisk v sume 233,- €. V roku 2013 sa dostal do daňovej straty v sume 9 225,07 €. Pokiaľ súd konštatuje, že jeho mesačný príjem predstavuje sumu 1 000,- €, on o takejto výške príjmu hovoril v súdnom konaní v roku 2010. Nie je pravdivé tvrdenie súdu, že za prenájom za predajňu farieb platí sumu 500,- € mesačne. On takúto výšku nájomného uhradil v dobe, keď mal predajňu farieb vo Veľkom Krtíši, ale z dôvodu, že nedokázal v uvedenej výške nájomné platiť, musel predajňu zrušiť a presťahovať ju do T. X., kde už výška nájomného nie je 500,- € mesačne, ale len 84,- € mesačne.

Z dôvodov zníženia príjmov v jeho podnikateľskej činnosti bol nútený prepustiť zo svojich služieb zamestnancov.

Nepovažuje za správne tvrdenie prvostupňového súdu, že v prípade dosiahnutia straty v jeho podnikaní mal nahlásiť na úrad práce. Nie je človek, ktorý všetku svoju zodpovednosť za svoj neúspech preniesie na štát a nechá sa živiť „zo štátnych prostriedkov“. Svoj neúspech v podnikaní považoval za dočasný a na preklenutie nepriaznivej finančnej situácie si požičal finančné prostriedky ešte v roku 2012 od H. F. z O.. Výška pôžičky predstavovala sumu 12 000,- €. Túto spláca po 200,- € mesačne.

V prvostupňovom konaní nechcel spomínať pred svojou dcérou, že voči jeho osobe sú vedené viaceré exekučné konanie a výživné v sume 185,- € mesačne, ako mu bolo prvostupňovým súdom určené nedokáže s poukazom na svoju neúmernú zadlženosť platiť. Hrozí, že by mohlo byť voči nemu vedené aj trestné konanie.

V tejto súvislosti odporca uviedol 10 exekučných konaní, ktoré majú byť proti nemu vedené.

Súd pri svojom rozhodnutí na vývoj životných nákladov prihliadal iba na osobu navrhovateľky a nie aj na náklady na jeho strane.

Je teda zrejme, že nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti. Naopak na jeho strane však došlo k zmene pomerov, avšak táto zmena neodôvodňuje zvýšenie výživného, naopak jeho situácia sa zhoršila natoľko, že jeho vyživovacia povinnosť voči navrhovateľke by mala byť znížená.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila zástupkyňa navrhovateľky. Uviedla, že nesúhlasí s odvolaním odporcu, nakoľko skôr než bol vydaný rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica pod č.k. 9C 64/2014-51 predchádzali pojednávania dňa 18. 06. 2014 a následne 18. 07. 2014, kde U. O. mal možnosť predkladať všetky dôkazy a skutočnosti, skôr ako vo veci vyhlásil sudca skončenie dokazovania pred rozhodnutím vo veci samej. Žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP, ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP). Na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva.

Konanie o určenie výživného na plnoleté dieťa je konaním sporovým a preto skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa sú pri odvolaní proti rozsudku, alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom iba v prípadoch uvedených v § 205a ods. 1 OSP.

Podľa ods. 2 sa ust. odseku 1 nepoužije v konaniach podľa ust. § 120 ods. 2 OSP. Nakoľko ako už bolo uvedené išlo o sporové konanie a odporca bol upozornený vo výzve (spis z č.l. 17), že všetky dôkazy a skutočnosti musí predložiť alebo musí označiť skôr, ako súd vyhlási skončenie dokazovania pred rozhodnutím vo veci samej.

Znamená to, že k tvrdeniam odporcu uvádzaným v odvolaní v súčasnej dobe nemožno prihliadať, keď navyše odporca na poslednom pojednávaní dňa 18. 07. 2014 na záver vyhlásil, že nemá k veci čo dodať. Odporca v odvolaní opisuje svoju situáciu v podnikaní a navyše, že sa voči nemu vedú exekučné konania. Odporca neuvádza, z akých dôvodov sú voči nemu exekučné konania vedené, alebo prečo nedosahuje v podnikaní väčší úspech. Za týchto okolností však treba poukázať na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Znamená to, že bolo na odporcovi, aby preukázal príčiny, ktoré mali byť dôvodom jeho zlej ekonomickej situácie.

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, pretože o tieto nebolo žiadané.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.